

PATVIRTINTA

Šilutės r. Kintų pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2026 m. kovo 20 d.
įsakymu Nr. V1-37

ŠILUTĖS R. KINTŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS DIRBTINIO INTELEKTO (DI) NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šilutės r. Kintų pagrindinės mokyklos dirbtinio intelekto (toliau – DI) naudojimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato DI priemonių naudojimo tikslus, principus, leidžiamas naudojimo sritis, atsakomybes, duomenų saugos reikalavimus, vertinimo nuostatas ir priežiūros tvarką mokykloje.

2. Aprašo paskirtis – užtikrinti, kad DI priemonės mokykloje būtų naudojamos saugiai, etiškai, skaidriai, atsakingai ir tikslingai, padedant gerinti ugdymo procesą, stiprinti mokinių kompetencijas ir nepažeidžiant akademinio sąžiningumo principų.

3. Šis Aprašas taikomas:

- 3.1. mokiniams;
- 3.2. mokytojams;
- 3.3. švietimo pagalbos specialistams;
- 3.4. administracijos darbuotojams;
- 3.5. kitiems mokyklos darbuotojams, kurie savo veikloje naudoja DI priemones.

4. Aprašas parengtas vadovaujantis atsakingo DI naudojimo bendrojo ugdymo mokyklose gairėmis ir kitais mokyklos vidaus dokumentais, reglamentuojančiais mokinių vertinimą, asmens duomenų apsaugą, skaitmeninį saugumą ir akademinį sąžiningumą.

II SKYRIUS SĄVOKOS

5. Dirbtinis intelektas (DI) – skaitmeninės priemonės ar sistemos, galinčios generuoti turinį, analizuoti informaciją, teikti pasiūlymus, padėti planuoti, vertinti ar atlikti kitus uždavinius.

6. DI priemonė – programa, platforma ar skaitmeninis įrankis, naudojantis DI funkcijas.

7. Leidžiama DI priemonė – mokyklos vadovo patvirtintame sąraše esanti DI priemonė, kuri gali būti naudojama pagal nustatytas paskirtis ir apribojimus.

8. DI sugeneruotas turinys – tekstas, vaizdas, garsas, prezentacija, santrauka, idėjos, vertimas, atsakymai ar kita medžiaga, sukurta pasitelkus DI priemonę.

9. Žmogaus peržiūra – mokytojo, mokinio ar darbuotojo pareiga patikrinti, įvertinti, pakoreguoti ir priimti atsakomybę už DI pateiktą turinį.

III SKYRIUS DI NAUDOJIMO TIKSLAI

10. DI priemonės mokykloje gali būti naudojamos šiais tikslais:

- 10.1. ugdymo diferencijavimui ir individualizavimui;
- 10.2. idėjų generavimui, planavimui, struktūravimui;
- 10.3. grįžtamojo ryšio teikimui;
- 10.4. mokymosi pagalbai;
- 10.5. administracinių procesų efektyvinimui;
- 10.6. mokinių skaitmeninio ir kritinio mąstymo kompetencijų ugdymui.

11. DI priemonės mokykloje naudojamos kaip pagalbinė, o ne mokytoją ar mokinio savarankišką mąstymą pakeičianti priemonė.

IV SKYRIUS PAGRINDINIAI DI NAUDOJIMO PRINCIPAI

12. Mokykloje DI naudojamas laikantis šių principų:

12.1. **Sistemiškumo ir tvarumo principas** – DI naudojimas yra nuoseklus, planuotas ir susietas su ugdymo tikslais, o ne atsitiktinis ar vien tik dėl naujumo.

12.2. **Saugumo ir privatumo principas** – naudojamos tik saugios ir patikimos DI priemonės, laikantis asmens duomenų apsaugos, prieigos kontrolės ir saugaus paskyrų naudojimo reikalavimų.

12.3. **Skaidrumo ir atvirumo principas** – mokiniai informuojami, kada ir koku tikslu DI naudojamas, o mokinių darbuose DI panaudojimas turi būti aiškiai nurodomas, kai to reikalauja mokytojas.

12.4. **Žmogaus kontrolės ir atsakomybės principas** – galutinį sprendimą dėl ugdymo turinio, vertinimo, pateikiamos informacijos ir jos tinkamumo visada priima žmogus – mokytojas, mokinys ar darbuotojas.

12.5. **Etikos ir pagarbos principas** – DI negali būti naudojamas diskriminuojančiam, žeminančiam, klaidinančiam, stereotipus stiprinančiam ar akademinį nesąžiningumą skatinančiam turiniui kurti.

12.6. **Socialinės naudos ir tikslingumo principas** – DI naudojamas ten, kur jis realiai padeda mokymuisi, įtraukčiai, refleksijai, prieinamumui ar darbo kokybei gerinti.

V SKYRIUS LEIDŽIAMOS IR DRAUDŽIAMOS NAUDOJIMO SRITYS

13. Mokykloje leidžiama naudoti tik tas DI priemones, kurios:

13.1. yra įtrauktos į mokyklos patvirtintą leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą;

13.2. atitinka saugumo, privatumo ir paskirties reikalavimus;

13.3. yra tinkamos mokinių amžiui;

13.4. gali būti taikomos su žmogaus peržiūra ir kontrole.

14. Mokykloje DI gali būti naudojamas:

14.1. pamokų planų, užduočių, refleksijų, santraukų, pavyzdžių ruošimui;

14.2. tekstų struktūravimui, taisymui, vertimui, idėjų generavimui;

14.3. diferencijuotų užduočių rengimui;

14.4. pagalbai mokiniui mokantis, kai DI naudojimas yra aiškiai leistas;

14.5. administracinių dokumentų juodraščiams rengti;

14.6. vaizdinei medžiagai kurti, jei nepažeidžiamos autorių teisės, etikos ir privatumo reikalavimai.

15. Mokykloje draudžiama:

15.1. naudoti DI priemones, kurios nėra patvirtintos mokyklos leidžiamų priemonių sąraše;

15.2. į DI sistemas įkelti mokinių ar darbuotojų asmens duomenis, pažymius, sveikatos, elgesio, specialiųjų ugdymosi poreikių ar kitą jautrią informaciją be aiškaus teisinio pagrindo ir nustatytų saugumo priemonių;

15.3. pateikti DI sugeneruotą turinį kaip visiškai savarankiškai sukurtą darbą, kai tai prieštarauja mokytojo nurodymams;

15.4. naudoti DI nusirašinėjimui, atsiskaitymų klastojimui, melagingos informacijos kūrimui ar platinimui;

15.5. naudoti DI kitų asmenų atvaizdams, balsams ar tekstams imituoti siekiant tyčiotis, žeminti, klaidinti ar daryti žalą;

15.6. naudoti DI priemones, kurios akivaizdžiai pažeidžia saugumo, privatumo ar etikos reikalavimus.

VI SKYRIUS MOKYTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

16. Mokytojas turi teisę naudoti mokyklos patvirtintas DI priemones ugdymo procese, kai tai padeda pasiekti pamokos tikslus.

17. Mokytojas privalo:

- 17.1. atsakingai parinkti DI priemones pagal mokinių amžių, brandą ir užduoties pobūdį;
- 17.2. iš anksto aiškiai pasakyti mokiniams, ar konkrečioje užduotyje DI naudoti leidžiama, ribojama ar draudžiama;
- 17.3. nurodyti, kaip mokiniai turi pažymėti DI panaudojimą;
- 17.4. patikrinti DI sugeneruoto turinio tikslumą, tinkamumą ir etiškumą;
- 17.5. neperduoti DI sistemoms perteklinių ar jautrių duomenų;
- 17.6. ugdyti mokinių kritinį mąstymą, gebėjimą tikrinti šaltinius ir vertinti DI klaidas;
- 17.7. vertindamas mokinio darbą, atsižvelgti į mokinio asmeninį indėlį, o ne vien į pateikto rezultato išvaizdą.

18. Mokytojas, naudodamas DI, lieka atsakingas už ugdymo turinį, užduotis, vertinimo kriterijus ir galutinį pedagoginį sprendimą.

VII SKYRIUS MOKINIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

19. Mokiniai gali naudoti tik tas DI priemones ir tik tais atvejais, kuriuos leidžia mokytojas arba nustato šis Aprašas.

20. Mokinys privalo:

- 20.1. laikytis mokytojo nurodymų dėl DI naudojimo;
- 20.2. neįkelti į DI sistemą savo ar kitų asmenų jautrių duomenų;
- 20.3. kritiškai vertinti DI pateiktą informaciją;
- 20.4. pažymėti DI panaudojimą savo darbe, jei to reikalauja užduotis;
- 20.5. nepasirašyti DI sukurto turinio kaip visiškai savo, kai tokia pagalba nebuvo leista;
- 20.6. nenaudoti DI patyčioms, klaidinimui, neteisėtam kopijavimui ar kitai žalai kelti.

21. Mokinys turi teisę gauti aiškų paaiškinimą:

- 21.1. kada DI naudoti leidžiama;
- 21.2. kada DI naudoti negalima;
- 21.3. kaip tinkamai nurodyti DI pagalbą;
- 21.4. kaip bus vertinamas darbas, kuriame naudotas DI.

VIII SKYRIUS DI NAUDOJIMAS ATSISKAITYMUOSE IR VERTINIME

22. Kiekvienas mokytojas, skirdamas užduotį ar atsiskaitymą, aiškiai nurodo vieną iš šių DI naudojimo režimų:

- 22.1. **DI naudoti leidžiama;**
- 22.2. **DI naudoti leidžiama iš dalies;**
- 22.3. **DI naudoti draudžiama.**

23. Jei DI naudoti leidžiama, mokytojas nurodo:

- 23.1. kokioms užduoties dalims DI galima naudoti;
- 23.2. kaip turi būti pažymėtas DI panaudojimas;
- 23.3. kokia dalis darbo turi būti savarankiška.

24. Mokinio darbas negali būti vertinamas vien pagal DI sugeneruoto rezultato kokybę; turi būti vertinami mokinio supratimas, pasirinkimai, argumentavimas, refleksija ir asmeninis indėlis.

25. Kai DI naudoti draudžiama, DI panaudojimas laikomas mokyklos nustatytų akademinio sąžiningumo taisyklių pažeidimu.

26. Rekomenduojama, kad mokinys, naudodamas DI, darbo pabaigoje pridėtų trumpą pastabą apie DI naudojimą.

IX SKYRIUS

ASMENS DUOMENŲ APSAUGA IR SAUGUMAS

27. Mokykloje DI priemonės naudojamos taip, kad nebūtų pažeistas mokinių ir darbuotojų privatumas.

28. Draudžiama be teisėto pagrindo įkelti į DI priemones:

28.1. mokinių vardus, pavardes, asmens kodus, adresus, telefono numerius;

28.2. pažangumo, vertinimo ar elgesio duomenis;

28.3. informaciją apie sveikatą, specialiuosius ugdymosi poreikius ar šeimos situaciją;

28.4. kitą identifikuojančią ar jautrią informaciją.

29. Mokykloje naudojant DI priemones, kurios tvarko mokyklos bendruomenės duomenis, turi būti įvertintos paskyros, prieigos, licencijavimo, duomenų tvarkymo ir saugumo sąlygos.

30. Asmeninės paskyros mokyklos veikloje gali būti naudojamos tik tais atvejais, kai tai leidžia mokyklos vadovo patvirtinta tvarka ir nepažeidžiami duomenų apsaugos reikalavimai.

X SKYRIUS

ETIKA, AUTORIŲ TEISĖS IR AKADEMINIS SĄŽININGUMAS

31. Naudojant DI turi būti gerbiamas žmogaus orumas, įvairovė, lygybė ir pagarbus bendravimas.

32. Draudžiama kurti ar platinti DI sugeneruotą turinį, kuris:

32.1. yra įžeidus, diskriminuojantis ar žeminantis;

32.2. skatina patyčias, neapykantą ar smurtą;

32.3. klaidina kitus asmenis dėl autorystės ar tikrumo;

32.4. pažeidžia autorių teises ar akademinio sąžiningumo principus.

33. Naudodami DI mokiniai ir darbuotojai turi suprasti, kad DI pateiktas turinys gali būti netikslus, šališkas ar neišsamus, todėl privaloma jį kritiškai patikrinti.

XI SKYRIUS

LEIDŽIAMŲ DI PRIEMONIŲ SĄRAŠAS IR JO TVIRTINIMAS

34. Mokykloje naudojamų DI priemonių sąrašą tvirtina mokyklos direktorius.

35. Į sąrašą gali būti įtraukiamos tik tos DI priemonės, kurios:

35.1. turi aiškiai paskirtį ugdymo ar administravimo procese;

35.2. atitinka saugumo ir privatumo kriterijus;

35.3. yra tinkamos mokinių amžiui;

35.4. leidžia užtikrinti žmogaus kontrolę;

35.5. nepažeidžia draudžiamų DI praktikų.

36. Pasiūlymus dėl naujų DI priemonių įtraukimo į sąrašą gali teikti mokytojai, specialistai ar administracijos darbuotojai.

37. Prieš įtraukiant naują DI priemonę, mokykla įvertina:

37.1. priemonės paskirtį;

37.2. duomenų tvarkymo pobūdį;

37.3. galimas rizikas mokiniams ir darbuotojams;

37.4. žmogaus kontrolės galimybes;

37.5. tinkamumą ugdymo tikslams.

38. Leidžiamų DI priemonių sąrašas peržiūrimas ne rečiau kaip 1 kartą per metus arba atsiradus poreikiui.

XII SKYRIUS PAŽEIDIMAI IR ATSAKOMYBĖ

39. Šio Aprašo pažeidimais laikoma:

39.1. DI naudojimas, kai tai draudžiama;

39.2. nusirašinėjimas ar kitas nesąžiningas atsiskaitymų atlikimas;

39.3. asmens duomenų ar jautrios informacijos įkėlimas nesilaikant reikalavimų;

39.4. DI naudojimas patyčioms, klastojimui, apsimetimui kitu asmeniu ar klaidinančio turinio kūrimui;

39.5. neleistinių DI priemonių naudojimas.

40. Nustačius pažeidimą, taikomos mokyklos vidaus dokumentuose numatytos poveikio, pagalbos, prevencijos ar drausminės priemonės.

41. Jei pažeidimas susijęs su asmens duomenų, saugumo ar galimos žalos rizika, apie tai nedelsiant informuojama mokyklos administracija.

XIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Su šiuo Aprašu supažindinami mokyklos darbuotojai, mokiniai ir, kai reikia, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).

43. Mokykla organizuoja mokytojų ir mokinių švietimą apie atsakingą, saugų ir etišką DI naudojimą.

44. Aprašas gali būti atnaujinamas atsižvelgiant į technologijų pokyčius, naujas DI naudojimo praktikas, mokyklos poreikius ir atnaujintas nacionalines rekomendacijas.

Parengė

Laimondas Taroza
2026-03-20

PATVIRTINTA
Šilutės r. Kintų pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2026 m. kovo 20 d.
įsakymu Nr. V1-37

MOKYKLOJE LEIDŽIAMŲ NAUDOTI DIRBTINIO INTELEKTO (DI) PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	DI priemonė	Paskirtis	Naudotojai	Apribojimai ir sąlygos	Atsakingas asmuo
1	Microsoft Copilot	Tekstų juodraščiams, planams, santraukoms, idėjoms, administracinių dokumentų ruošimui	Administracija, mokytojai, specialistai	Neįkelti mokinių asmens duomenų, pažymių, sveikatos ar jautrios informacijos	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui / IT specialistas
2	Gemini	Idėjų generavimui, informacijos struktūravimui, tekstų juodraščiams	Mokytojai, 5–10 kl. mokiniai	Tik mokymosi tikslais; būtina patikrinti faktus; neįkelti jautrių duomenų	IT mokytojas / administratorius
3	NotebookLM	Medžiagos apibendrinimui, konspektams, temų sisteminimui	Mokytojai, 5–10 kl. mokiniai	Naudoti tik su mokytojo pateikta ar leista medžiaga; nekelti konfidencialių dokumentų	Dalyko mokytojas
4	EDTAI / Eduaide.ai / panašios mokytojų planavimo priemonės	Pamokų planavimui, diferencijavimui, rubrikoms	Mokytojai	Tik mokytojų darbui; neįkelti atpažįstamų mokinių duomenų	Pavaduotojas ugdymui

Visoms DI priemonėms taikoma, kad:

1. draudžiama įkelti mokinių ar darbuotojų asmens duomenis;
2. draudžiama naudoti DI atsiskaitymuose, jei mokytojas to neleidžia;
3. DI sugeneruotas turinys turi būti peržiūrėtas žmogaus;
4. mokinių privalo nurodyti DI naudojimą, jei to reikalauja užduotis;
5. DI negali būti naudojamas patyčioms, apsimetinėjimui, klaidinančiam ar žeminančiam turiniui kurti.

Mokykloje leidžiama naudoti tik direktoriaus patvirtintame DI priemonių sąrašė esančias priemones. Sąrašas peržiūrimas ne rečiau kaip kartą per metus arba atsiradus poreikiui.